

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

БАНК ХОДИМЛАРИ ВА ТАДБИРКОЛЛАРНИНГ ҲАФТАЛИК НАШРИ

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

ISSN 2010-6602

@bank_axborotnomasi

№ 9 (1188) 2019 йил 28 февраль

Сайтимизга ўтиш учун QR кодини телефонингиз орқали сканер қилинг

“HUMO” “UZCARD”га рақобатчи бўла оладими?

Бугунги ахборот асрода аҳолини ишончли ахборотлар билан таъминланаш ҳар қаёнгидан муҳим аҳамият касб этилмоқда. Бу жараёнда маълумотлар ҳаққонийлигини аниқлаш журналистларнинг вазифаси бўлса-да, аммо айrim соҳа вакилларини ахборотнинг ҳаққонийлиги эмас, балки унинг шов-шувлити қизиқтирилмоқда.

Натижада нотўғри маълумотларни кенг оммага эълон қилиш ҳолатлари кузатилмоқда. Айниқса, банк соҳасига алоқадар хабарлар. Бу эса аҳоли ўртасида турли тушуномовчилкларнинг келиб чиқишига сабаб бўлаётir.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки шу каби ҳолатларнинг олдини олиш ҳамда журналистларнинг молиявий саводхонлигини ошириш мақсадида доимий равишда ўқув-семинарлари ташкил этиб келмоқда. “Ипотека-банк” АТИБда бўлиб ўтган навбатдаги семинар ҳам банклар фаолиятида мухим бўлган тўлов тизимлари ва пул

муомаласига бағишиланди. Семинарда мавзулар юзасидан Марказий банк департамент директорларининг маърузалари тингланди.

Жумладан, Марказий банк Ахборотлаштириш Бош маркази таркибидаги Миллий банклараро процессинг маркази директори Шуҳрат Қурбонов янги Humo тўлов тизимиning имкониятлари ҳақида батафил маълумот берди.

— Шу кунгача фақатгина ягона Uzcard тўлов тизими фаолияти юритган бўлса, жорий йилнинг Наврӯз байрами арафасида Humo тўлов тизими ҳам ишга тушиши режалаштирилган.

(Давоми 2-саҳифада)

Янги лойиҳаларнинг “кредит супермаркети”

Сир эмаски, айни кунларда мамлакатимизда қатор иқтисодий ислоҳотлар билан бирга хорижлик инвесторлар ётиборини юртимизга қаратиш, уларнинг фаол сармоялари орқали чекка ва олис худудларимизни ҳам ишлаб чиқариш марказларига айлантириш борасида ўзига хос сиёсат юртилмоқда.

Хорижий инвесторлар, корхоналар, ташкилотлар томонидан улкан инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши натижасида эса юртимизда кўплаб янги иш

ўринлари вужудга келади, замонавий билимларни ўрганиш, янги фор ва ишланмаларни ўзлаштириш ва барча соҳаларга ноу-хауларни марказини ишга туширди.

(Давоми 5-саҳифада)

УШБУ СОНДА

ЭЛ СОҒЛИГИ – ЮРТ БОЙЛИГИ

4

“ТУРОНБАНК”
ТОМОНИДАН ўТКАЗИЛГАН
АКЦИЯ ФОЛИБЛАРИ
ТАҚДИРЛАНДИ

5

ДЕПРЕССИЯ ЖАҲОН
ИҚТИСОДИЁТИНИ
ЎЛДИРЯПТИ(МИ?)

8

Қисқа хабарлар

“ЎЗМИЛЛИЙБАНК” ўз расмий сайтида жорий йилнинг 1 мартадан “Online bank” тизимининг “NBU Zarplatniy proyekt” модули ишлаши тұхтатилишини маълум қилди. Шу муносабат билан мазкур модулдан фойдаланиш келаётган миқозларни 1 марта қадар “I BANK” — интернет банкинг хизматига уланишини тавсия қилимоқда.

“I BANK” хизмати орқали миқозлар турли банк операцияларини амалга оширишлари мумкин, жумладан,

иш ҳақи электрон ведомостларини банкка йўллаш ва корпоратив ҳисобрақамларни тўлдириш имконияти мавжуд. Ушбу хизматта уланиш, ундан фойдаланиш ва электрон калитни олиш бепул амалга оширилади.

AAGROBANK

“Агробанк” пахта хомашесини етишириувчиларга томчилатиб сугориш технологиясидан фойдаланишни кенг йўлга кўйиш учун кредитлар тақдим этилмоқда.

Кредит миқдори миқоз томонидан тақдим этилган бизнес режа ва товар моддий

бойликларнинг олди-сотди шартномаси суммаси миқдорига (1 гектар ер майдони учун 15-20 млн. сўм атрофида) қараб белгиланади. Муддати эса 3 йилгача, 6 ойлик имтиёзли давр билан берилади. Кредит миқоз томонидан тақдим қилинган бизнес режа асосан кредитни тўлиқ қоплаш давридан келиб чиқиб, 3 йилдан ортиқ муддатга ҳам берилиши мумкин.

InfinBANK

мум 2 АҚШ долларли)га teng. Картага орқали товар ва хизматлар учун тўловни амалга ошириш транзакция суммасининг 0,5 фоизини ташкил этади.

Интернет орқали карта хисобини текшириш ёки “СМС хабарномаси”дан фойдаланиш ва миқоз аризаси бўйича картани ётириш ҳам мутлақо бепул.

“ASIA ALLIANCE BANK” мамлакатимизда илк бор автоматлаштирилган депозит машинаси (АДМ)ни жорий этди. Ушбу ускуна банк хисоби ва рақларига нақд пул маблагларини қабул қилишда ва

кирим қилиш жараёнларини автоматик тарзда ўтказиш имконини яратади.

АДМ бу маблағларни автоматик тарзда қабул қилиш, аслигини текшириш, қайта хисоблаш ва катта миқдордаги пулни сақлаш учун мўлжалланган замонавий ускуна бўлиб, у миқозларга катта миқдордаги нақд пулни йиғиш ва текшириш жараёнини тез, хавфсиз ва иқтисодий жиҳатдан самарали амалга ошириш имконини беради.

“HUMO” “UZCARD”га рақобатчи бўла оладими?

(Бошланиши 1-саҳифада)

Эндилиқда ахоли иккита тўлов тизимидан фойдаланиш имкониятига эга бўлади. Бу ўз навбатида, тизимлар ўртасида яхшигина рақобатни вужудга келтириб, унинг ривожига ҳам хизмат қиласди.

Ҳозирги кунда тўлов тизимидағи 200 мингдан ортиқ терминалу 17 минг карталар Ягона умумеспублика процессинг марказига уланган. Бу ерда банкларнинг њеч қандай роли йўқ. Агар марказда бирор муммо бўлса, банк ҳам, мижоз ҳам операцияларни амалга ошира олмайди. Янги жорий этилаётган Миллий банклараро процессинг марказида эса бу амалиётларининг барчаси банкларнинг ўзиға берилиши режалаштирилган. Янни, янги терминаллар ҳам, карталар ҳам

бевосита банкларнинг ўзида уланниб, мижозлар картаси билан боғлиқ муаммоларни ҳам банклар ҳал етаверади. Шу билан бирга, карта ва терминалларни сотиб олиш ва амалиётга жорий этиш ишлари банклар ихтиёрига берилмоқда.

Айни кунда янги карта ва замонавий мобиль терминалларни амалиётга киритиш бўйича ҳам қатор ишлар олиб борилмоқда. Дастрабки босқичда бу тизим лойтахтимизни, йил охирига қадар республикамизни қамраб олиши режалаштирилган. Бунинг учун иккни юз мингдан ортиқ халқаро карталарга хизмат қилинган терминаллар ва мингдан зиёд банкоматлар ўрнатилади.

Мазкур тизим карталари мустаҳкамлиги ва хавфислизиги таъминлангани билан ажralиб туради. Ко-

лаверса, унинг таннархи ҳам ҳозирги карталарга қараганда икки баробар арzon. Энг асосийи, у орқали тўловларни амалга ошириш жуда кулай. Амалдаги карта ва терминалларда тўловлар kontakt, яъни терминал билан карта тўғридан-тўғри алоқа орқали амалга оширилса, Нито карталарида алоқасиз, яъни терминалга карта чипини теккишиз орқали бир-икки сонияда тўлов амалга оширилади. Бир марталик тўловлар учун карта пин-кодини ёзиша ҳожат ҳам қолмайди. Яъни, кунлик тўловларда, масалан жамоат транспортидан фойдаланганда картага бир марталик тўлов киритиб кўйилса, карта пин-кодини ёзмасдан осонгина тўлов қилиш имконияти мавжуд.

Янгиликлардан яна бири шуки, эндилиқда савдо шохобчаларидаги кассаларда мижозлар ўзларининг пин-кодини киритиб, тўловни амалга оширишлари учун алоҳида кла-виатуралар ўрнатилади. Бу харидор учун ҳам, сотувчи учун ҳам қулай бўлиб, вақтини тежаш билан бирга карта хавфислизиги ҳам таъминлайди. Ҳозиргида “Пин-кодингизни айтинг” деган сўровлар бўлмайди.

Шунингдек, семинар давомида Узбекистон Республикаси Марказий банки пул муомаласи департаменти директори Фазлидин Бозоров Марказий банк томонидан пул муомаласи бўйича олиб бораилаётган чора-тадбирлар ҳақида сўз юритди.

Маълумки, жорий йилнинг 25 февралядан республикамизда 100 минг сўмлик янги купюра муомалага киритилди. Бу эса ахоли ўртасида турилип-сўзларнинг, хавотирларнинг учришига сабаб бўлди. Бу ҳақида мутахасис қўйидагиларни баён қилди:

– 100 минг сўмлик купюрларнинг муомалага чиқарилиши ҳеч қандай инфляция жараёнларига таъсир қил-

майди. Аксинча, инфляцияни пасайтиришга хизмат қиласди.

Янги купюрнинг асосий вазифаси биринчи навбатда нақд пул билан ҳисоб-китоб қилишда қулайлик яратишдан иборат. Маълумки, ахоли автомобиль, мебель, машины техника сингари юқори қийматдаги маҳсулотларни харид қилинда ҳозирги майда купюрларда айрим нокуляйликларга дуч келади. Мазкур йирик банкнота эса бу нокуляйликларга барҳам беради. Бундан ташкари, майда пулларни ҳисоблашдаги қийинчиликлар ҳам камяди, ойлик маошлар, пенсия ва нафақаларни тарқатиш соддалашади. Нақд пулларни чиқариши, уларни ташиш ва саклаш учун сарфланадиган харажатлар сезиларни даражада камайиб, ахолига банкоматлар орқали хизмат кўрсатиш самарадорлиги ҳам ошиади.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, сўнгги йилларда миллий валютамиз ўзининг жамғарма сифатидаги функциясини йўқотаётгандек эди. Кўпчилик учун валюта жамғарши одат тусига кирди. Бироқ тизимдаги йирик ислохотлар натижасида миллий сўмимизга бўлган муносабат ижобий томонга ўзгари. Буни миллий валютадаги омонатлар жамъи ўсib бораётгандан билиш мумкин. Янги банкнота ҳам ана шу жамғараш функцияни қайта тиклашга ҳам ёрдам бериши тайин.

Таъкидлаш жоизки, мазкур 100 минг сўмликнинг амалиётга киритилиши муомаладаги умумий пул масасининг ошишига олиб келмайди. Фақат пул массасининг тузилиши ўзгари, холос: 100, 200 ва 50 сўмлик майда пуллар аста-секин муомаладан чиқарилиб, танга билан алмаштирилади. Бу ҳам ахоли учун яна бир кулайлик ҳисобланади.

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Яқинда “Трастбанк” хусусий акциядорлик банки
Бош оғисида “Fair-Tax” масъулияти чекланган жамияти ҳамда банкнинг Бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи департаменти билан ҳамкорликда “Солиқка тортиш ва 2019 йилда солик қонунчилигига киритилган ўзгартаришлар” мавзуисида амалий семинар бўлиб ўтди. Унда “Fair-Tax” масъулияти чекланган жамияти ҳукуқий маслаҳатчири, банк ходимлари ва мижозлари иштирок этди.

Солик ислохотлари “Трастбанк” нигоҳида

Айтиш жоизки, Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки ва халқаро эксперт ташкилотлар экспертилари тавсиялари ҳамда ривожланган мамлакатлар таъжрибаси талабларига мувоғиқ кабул қилинган янги солик концепциясида бизнес ривожи учун қатор имкониятлар юратилган.

Шу мақсадда семинар аввалида иштирокчиларга ҳукуқий маслаҳатчи Алла Маскаленко томонидан электрон ҳисоботлар, соддадаштирилган қисқартирилган солик ҳисоботларни, статистик ҳисоботларнинг айрим шакллари, шакллантирилган трансфер нархлар бўйича солик солиси тартиби, ҳар ойда тўланадиган компенсация тўловларини тўлаш учун электрон бўюртмаларни тўлдириш амалиётida юзага келадиган масалалар юзасидан кенг тушунтириш бераб ўтилди.

Хусусан, семинар давомидаги банк ва корхона ҳисоб-

чиларининг профессионал билим даражасини янада ошириш мақсадида бухгалтерия ҳисобини шакллантириш, молиявий ҳисоботларни тайёрлаш, солик ҳисобини юритиш ва уларни текшириш масалаларига алоҳида тўхтатиб ўтилди.

Бинобарин, солик тўловчиларнинг айланма маблағларини (даромадларини) оптималлаштириш билан бир қаторда ўрнатилган ва соддадаштирилган солик режасига ўтиш, шунингдек, соддадаштирилган солик режасига ўтиш мезонлари батағсил кўриб чиқилиди ва ўрганиди.

Тадбир давомида ҳукуқий консультантлар томонидан иштирокчиларга амалий тавсиялар берилиб, солик соҳасидаги мухим масалалар муҳокама этилди. Семинар иштирокчилари ўзларини қизиқтирган барча саволларига жавоб олиш имконига эга бўлдилар.

finance.uz

Аниқ мақсадлар сари илдам қадам

Президентимизнинг 2018 йил 23 мартағи ПҚ-3620-сонли “Банк хизматлари оммаболлигини ошириш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори ижроси доирасида “Ўзмиллийбанк” Фарғона бўлими мамлакатимиз миллий иқтисодиёти ривожланишининг янги босқичида амалга оширилаётган ислохотлар ҳарабенида олдига кўйилган мақсад ва вазифаларни, ривожланиш стратегиясини тудбанд қайта кўриб чиқиб, мухим йўналишларни белгилаб олди.

Бу жараёнда банк томонидан молиявий очиқлик ва саводхонлик, жозибадор инновацион банк хизматларига алоҳида этизбор қаратилиб, банк томонидан сифатлива юқори хизмат кўрсатишда “мижоз барча жаёнлар марказида” тамоилили асосида фоалият юритилмоқда.

Шунингдек, жорий йил давомида банкнинг барча бўлим ва филиалларида хизмат кўрсатиш сифатини аниқловчи индексларни ишлаб чиқишида, халқаро банк-мolia бозори амалиётидаги кўлланилаётган “Sale’s Game” синов лойиҳаси доирасида, яъни KPI (самародорлик кўрсаткичлар), CSI, NPS кўрсаткичларини жорий килиниш ривожланишига ўтилди.

“Ўзмиллийбанк”нинг 2019-2020 йилларда молиявий соғломлаштириш бўйича “йўл ҳаритаси”да, яъни 2019 йил 1 январь ҳолатига

йил 1 январь ҳолатига кўра, жами мижозлар сони 251 674 та бўлиб, келгуси йил 1 январь ҳолатига мижозлар сонини 302 мингтага ётказиши, банк активларида кутилаётган ўзгаришлар эса 2019 йил 1 январь ҳолатига банкнинг жами активларини 1 026 млрд. сўмдан 2020 йил 1 январь ҳолатига 1 231 млрд. сўмга ошириш, шундан, кредит кўйилмалари улушини 2019 йил 1 январь ҳолатига 749,1 млн. сўмдан, 2020 йил 1 январь ҳолатига 898,9 млн. сўмга ошириш кўзда тутилган. Бунинг учун айни кунда изчил саъй-ҳаракатлар олиб борилмоқда.

Қолаверса, банк фоалиятида мухим бўйлган депозитлар салмогини ошириш борасида ҳам аниқ режалар ишлаб чиқилган бўлиб, мажбуриятлар таркибига депозитлар салмогини 2019 йил 1 январь ҳолатига

162 1 млн. сўмдан 2020 йил 1 январь ҳолатига 202,6 млн. сўмга ётказиши ривожланиши, шундан узоқ муддатли депозитлар улушини 37 % олиб чиқиши ривожланишига ўтилди.

Шунингдек, банк фоалиятида рақамли трансформацияни амалга ошириши, янги банк маҳсулотларини онлайн (масофавий) банк хизматларини кенг кўллаш, молия бозорига кадрлар етказиб берувчи таълим мусассалари билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатиш, ходимлар макасасини оширишда IT технологияларидан фойдаланган холда ходимлар билимини ошириб бориш банкнинг кундади иш режасига айланган.

Шоҳиджон ҲАЙДАРОВ, “Ўзмиллийбанк” Фарғона бўлими бошқарувчиси ўринбосари, Амалий бошқармаси бошлиғи

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИННИНГ ҚАРОРИ

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИГА ЖИСМОНИЙ ШАХСЛАРДАН НАҚД ЧЕТ ЭЛ ВАЛЮТАСИНИ СОТИБ ОЛИШ УЧУН МАРКАЗИЙ БАНК ТОМОНИДАН МАДАД ПУЛЛАРИ БЕРИШ ТАРТИБИ ТҮГРИСИДАГИ НИЗОМГА ЎЗГАРТИРИШЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2019 йил 8 январда 2912-1 сонли рақам билан рўйхатдан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисидаги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 9 январдаги ПФ-5296-сон «Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг фаолиятини тубдан токомиллашириш чора-тадбирлари тўғрисидаги Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви қарор қиласди:

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2017 йил 12 августдаги

Марказий банк раиси М. НУРМУРАТОВ

Тошкент ш.,

2018 йил 15 декабрь,

9/21-сон Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2018 йил 15 декабрдаги
39/21-сон қарорига
ИЛОВА

Тижорат банклари жисмоний шахслардан нақд чет эл валютасини сотиб олиш учун Марказий банк томонидан мадад пуллари бериш тартиби тўғрисидаги низомга киритилаётган ўзгартаришлар

1. 6-банднинг биринчи хатбошидаги «Ўзбекистон Республикасида банклар томонидан пул мумаласига доир ишларни ташкил этиш тўғрисидаги йўрикномага (рўйхат рақами 1518, 2005 йил 26 октябрь)» деган сўзлар «Ўзбекистон Республикасида банклар томонидан нақд пул мумаласига доир ишларни ташкил этиш тўғрисидаги йўрикномага (рўйхат рақами 3003, 2018 йил 1 май)» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2. 8-банд «б» кичик банднинг иккинчи хатбошидаги «Пул мумаласини тартибга солиши ва мониторинг бошқармаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

амалиётлари бўлими (бошқармаси)» деган сўзлар «Нақд пул мумаласини ташкил этиш бошқармаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

3. 18-банднинг биринчи хатбошидаги «Эмиссия-касса операциялари бўлими (бошқармаси)» деган сўзлар «Нақд пул мумаласини ташкил этиш бошқармаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

4. 24 ва 27-банднинг «Пул мумаласини тартибга солиши ва мониторинг бошқармаси» деган сўзлар «Нақд пул мумаласини ташкил этиш бошқармаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИННИНГ ҚАРОРИ

ЮРИДИК ШАХСЛАР ТОМОНИДАН МИЛЛИЙ ВАЛЮТАДАГИ КОРПОРАТИВ
БАНК КАРТАЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ТАРТИБИ ТҮГРИСИДАГИ НИЗОМГА
ЎЗГАРТИРИШЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2019 йил 10 январда 1470-3-сонли рақам билан рўйхатдан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси Марказий банки тўғрисидаги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 30 октябрдаги ПФ-5564-сон «Товар бозорларида савдони янада эркинлашириш ва рақобатни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги» Фармонига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 14 майдаги ПК-3724-сон «Электрон тижоратни жадал ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги» қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви қарор қиласди:

Марказий банк раиси М. НУРМУРАТОВ

Тошкент ш.,

2018 йил 15 декабрь,

39/22-сон Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2018 йил 15 декабрдаги
39/22-сон қарорига
ИЛОВА

Юридик шахслар томонидан миллий валютадаги корпоратив банк карталари дан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низомга киритилаётган ўзгартаришлар

1. 8-банднинг иккинчи хатбоши куйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Бунда, олинган тўлов терминални квитанцияларининг асл нусхалари, электрон тижорат битимларидаги томонларни идентификациялаш имконини берувчи электрон чеклар, квитанциялар, хабарлар ва бошқа усуслар, инвойс (хисоб-фактура) ҳамда қонун ўзгартаришларида белгиланган бошқа ўзгартаришларни кутилади».

даги томонларни идентификациялаш имконини берувчи электрон чеклар, квитанциялар, хабарлар ва бошқа усуслар, инвойс (хисоб-фактура) ҳамда қонун ўзгартаришларида белгиланган бошқа ўзгартаришларни кутилади».

2. 10-банд ўз кучини йўқотган деб топилсин.

3. Мазкур ўзгартаришлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ кўмитаси ва Ўзбекистон банклари ассоциацияси билан келишилган.

Молия вазири **Д. КУЧКАРОВ**
2018 йил 15 декабрь
**Давлат солиқ кўмитаси раисининг
бираинчи ўринбосари** **Б. МУСАЕВ**
2018 йил 15 декабрь
**Ўзбекистон банклари ассоциацияси
баш директори** **Б. ХАМИДОВ**
2018 йил 15 декабрь

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг ҚАРОРИ

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ КАПИТАЛИНИНГ МОНАНДЛИГИГА
ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБЛАР ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМГА
ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги

томонидан 2018 йил 28 декабрда

2693-4-сонли рақам билан рўйхатдан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси қонун ўзгартаришлари тўплами, 2017 й., 33-сон, 867-мода» билан тасдиқланган Тижорат банклари жисмоний шахслардан нақд чет эл валютасини сотиб олиш учун Марказий банк томонидан мадад пуллари бериш тартиби тўғрисидаги низомидаги иловага мувофиқ ўзгартаришлар киритилсан.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

1. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси қонун ўзгартаришлари тўплами, 2015 й., 27-сон, 360-мода» билан тасдиқланган Тижорат банклари капиталининг монандлигига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги низомага иловага мувофиқ ўзгартариш ва қўшимчалар киритилсан.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан бир ойдан кейин кучга киради.

Марказий банк раиси М. НУРМУРАТОВ

Тошкент ш.,

2018 йил 27 октябрь,

34/5-сон Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2018 йил 27 октябрдаги
34/5-сон қарорига
ИЛОВА

Тижорат банклари капиталининг монандлигига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги низомга киритилаётган ўзгартариш ва қўшимчалар

1. 17-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“17. Банк активлари таваккалчилик даражаси бўйича таҳрирда баён этилнади:

I гурӯҳ — таваккалчилик даражаси 0 фоиз;

II гурӯҳ — таваккалчилик даражаси 20 фоиз;

III гурӯҳ — таваккалчилик даражаси 50 фоиз;

IV гурӯҳ — таваккалчилик даражаси 100 фоиз;

V гурӯҳ — таваккалчилик даражаси 150 фоиз;

VI гурӯҳ — таваккалчилик даражаси 200 фоиз;

VII гурӯҳ — таваккалчилик даражаси 300 фоиз.”

2. 20-банднинг биринчи ва иккинчи хатбошилари қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“20. Таваккалчилик даражаси бўйича I- гурӯхга қуйидагилар киради:

банка ва унинг филиалларида нақд пул кўринишда сакланаётган миллий ва чет эл валютаси (жумладан, банк омборларида ёки Ўзбекистон Республикаси Марказий банки омборларида сакланаётган тижорат банклари тегисли олтин кўймалар”.

3. 21-банднинг биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“21. Таваккалчилик даражаси бўйича II-гурӯхга қуйидагилар киради.”

4. 22-банднинг биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“22. Таваккалчилик даражаси бўйича III-гурӯхга қуйидагилар киради.”

5. 23-бандда:

биринчи ва иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“23. Таваккалчилик даражаси бўйича IV гурӯхга қуйидагилар киради:

банк томонидан берилган барча кредитлар, мазкур Низомнинг 20, 21, 22, 24, 241 ва 242-бандларида кўрсатилган кредитлар бундан мустасон;”;

бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“24. Таваккалчилик даражаси бўйича V-гурӯхга автомобиль соғиби олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 1 йилга ва йиллик фоиз ставкасининг 2 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар;

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 1 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар;

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 3 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар.”

7. Қуйидаги мазмундаги 241 ва 242-бандлар билан тўдирилсин:

“241. Таваккалчилик даражаси бўйича VI-гурӯхга қуйидагилар киради:

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 1 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкаси қайта молиялаш ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар;

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 3 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкаси қайта молиялаш ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар;

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 3 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкаси қайта молиялаш ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар;

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 3 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкаси қайта молиялаш ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар;

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 3 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкаси қайта молиялаш ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар;

аҳолига автомобиль сотиб олиш учун эжратилган кредитнинг қайтариси муддатининг колган қисми 3 йилдан 3 йилгача ва йиллик фоиз ставкаси қайта молиялаш ставкасининг 1,5 баробари 2 баробаригача бўлган кредитлар.”

Эл соғлиги – юрт бойлиги

Мамлакатимизда инсон омилини юқсалтириб, турмуш фаровонлигини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. “Обод кишлоқ”, “Обод маҳалла”, “Тадбиркор оила”, “Yoshlar kelajagimiz” каби давлат дастурлари замидира ҳам халққа ғамхўрлик қилишдек, эзгу мақсад мушсассам.

Кейнинг йилларда тибиёт соҳасида ёз берёйтган ихобий ўзгаришлар ҳам халқимишини беҳад мамнун этмоқда. Президентимиз қай бир вилоята ташриф буюрмасин соғликини сақлаш муассасалари фаолияти билан танишиб, мавжуд муаммоларни бартарафа килиш юзасидан берёйтган кўрсатмалари соҳа ривожига ижобий таъсири кўрсатяпти.

Президентимиз 2018 йил 5 январда Тошкент вилоятiga ташрифи чоғида ҳам соғ-

ликини сақлаш муассасалари фаолиятига алоҳида эътибор қаратди. Жумладан, Янгиёл тумани ва шаҳар ахолисига хизмат қиласетган, 1912 йилда курилган марказий шифохонанинг давр талабига мутлоқ жавоб бермай қолганлиги ва зудлик билан реконструкция қилиш ишла-

рини бошлаш зарурлигини алоҳида таъкидлади. Кўп ўтмай мазкур марказий шифохонада реконструкция ишлари бошланди. Давлат бюджетидан курилиш ва мукаммал таъмириш ишлари учун 40 млрд. сўм тибиёт асбоб ускуналари учун 650 минг АҚШ доллари ажратил-

ди. Реконструкция ишларини “Озода” маҳсуслаштирилган реконструкция таъмириш МЧЖ жамоаси ўз зиммасига олди. Бу ишга корхонанинг 300 дан зиёд курувчилари жалб қилинди.

— Ўтган йилнинг 1 февралидан жорий йилнинг биринчи февралигача 21 млрд. 813 млн сўмлик иш бажаришга эришид, — дейди “Озода” МЧЖ раҳбари Ғулом Раҳмонов. — Марказий шифохонанинг түргуқхона, гинекология, терапия, кўз қасалликлари, кардиология, неврология, жарроҳлик, СЭС бўйимлари ва оиласий поликлиника тўлиқ мукаммал таъмириланди. Беморлар учун барча зарур кулийниклар яратитилди. 2019 йилда шифохонанинг тери таносил, юқумли касалликлар, дезинфекция бўйимлари ва фаоллар зали, лаборатория, реабилитация маркази ҳамда умумий оқватланиш хоналарини куриб топширишн режалаштирганимиз. Ҳозирги кунда 115 курувчимиз шу иш билан банд.

Дарҳақиат, Янгиёл марказий шифохонасида қисқа муддатда катта ҳажмдаги қурилиш ишлари бажарилиди. Бу ерда яратилган шарт-шароит ва қулийниклардан туман ва шаҳар аҳолиси беҳад мамнун.

— Шифохонамида жуда катта ўзгаришлар бўлди, — дейди марказий шифохона бош шифокори Шоир Раҳимов. — Барча бўлимларга лифтлар ўрнатилди, ёруғлик ва иссиқлик таъминоти яхшиланди. Шаҳар ҳокими, шаҳар прокурори мунтазам равишда бажарилаётган ишларни назорат қилиб, муаммоларни бартарафа қилишда амалий ёрдам беряпти. Энг муҳими ўзгариш ва қулийниклардан аҳоли курсанд.

Халқимизда: “Эл соғлиги – юрт бойлиги” деган нақл бор. Ана шу бойлиники асрар ўйлида юртимизда амалга оширилаётган эзгу ишлар эл фаровонлигини янада юқалишига хизмат қилиши аниқ.

Ўқтам АБДУЛЛАЕВ,
журналист

“BEC Cluster”нинг истиқболи порлоқ

“BEC Cluster” МСНJ қўш-ма корхонаси томонидан Президент қарори асосида жами 18 минг гектар экин ер майдонларида пахта, ғалла ва бошқа турдаги қишлоқ ҳўжалиги экинларини етишириш ва қайта ишлаб экспортга йўналтириш бўйича ўтган 2018 йил давомидаги майян ишлар амалга оширилиши билан бир қаторда 2019-2021 йиллар учун бир қанча ийрик лойиҳаларни амалга ошириши ўз одигда мақсад қилиб олди.

Корхонада 2018-2022 йилларга мўлжалланган қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқарни ривожлантириш Дастури қабул қилинган бўлиб, бу борада Тупроқхунослик ва агрокиме илмий тадқиқот институти ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда режалар тузиленган.

Корхонада қарашли бўлган майдонлар ер балл боинети үртacha 45 бални ташкил қилади. Шундан келиб чиқиб, тупроқ таркибida гумусни кўплайтириш ҳисобига тупроқ унумдорлигини ошириш мақсадида ўтган 2018 йилдан бошлаб ҳар йили 3 минг гектар майдонга “яшил ўғит”, юнни сидератбоп экинларини экиш бошлаб юборилган. Хусусан, ўтган 2018 йилда корхонанинг 40,6 гектар майдонида уруғлик олиш учун Сербия республикасидан келтирилган 11 хилдаги арпа, буғдой, сули, жавдар, тритикале, рапс экинларни элита уруғчилик лабораториясининг элита ҳўжалигида экилди.

Қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етиширишда жалб этила-диган 1800 нафар мавсумий ишчиларнинг мавсумдан ташқари ҳам иш билан таъминланышлари ва йил бўйи даромад олишларни таъминлаш мақсадида корхона томонидан аҳолига касаначилик, қуёнчилик, пиллачилик ва хона-донларда қалампир етиширишлари учун шароитлар яратиб бериш кўзда тутилган. Мазкур

маҳсулотлар етиширилгач, корхона томонидан харид қилиниб, қайта ишланади ва экспортга йўналтирилади.

Пахта ва бошқа қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етишириш инновацион технологиялар асосида амалга ошириш, пахта қатор оралигини 76 X 5 см схемада экилиши ва юқори сифатли пахта етишириш мақсадида, 100 дона 110 от кучига эга бўлган “New Holland” “TD-5” тракторлар, 4 дона “HYUNDAI” экскаваторлари, 4 дона “HYUNDAI” ковушли тракторлари, Туркия давлатидан 40 дона чигит экшиш сеъялкалари, 100 дона культиваторлар ва 30 дона лазерли ер текислагичлар (планировшиклар), Россия давлатидан юқори унумли 20 дона “K-744” русумли ҳамда 16 дона “KEЙС” пахта териши машиналари каби замонавий қишлоқ ҳўжалиги техникалари ва агрегатлари сотиб олиниб, амалиётда синовдан ўтказилди.

Қишлоқ ҳўжалиги техникаларини тўлиқ компьютер бошқарувига ўтказиш ва экин ерларда қатор ораси ишловларини GPS электрон тизими аниклигига олиб бориш АҚШнинг “Trimble” компанияси билан шартномалар имзоланган бўлиб, технологиянинг афзаллиги тажрибада синаналмоқда.

Корхона томонидан етишириш пахта хомаҳесини юқори сифатда жаҳон стандартлари талаблари асосида қайта ишлаш мақсадида,

Туркия давлатининг “SUMER” компанияси билан ҳамкорликда куввати 300 тонна бўлган пахтани қайта ишлайдиган завод қуриб ишга туширилди.

Корея давлати технологияси асосида эса 100 гектар майдонга замонавий иссиқхоналар қуриш ишлари ҳам бошланган бўлиб, жорий йилда 40 гектар майдонда курилиш ишлари якунланиб фойдаланишга топширилади. 200 гектар майдонда узумзор ҳамда 200 гектар анорзорлар яратиш бўйича ишлар бошлаб курилган.

Қўшма корхона томонидан амалга ошириладиган аҳамиятга молик лойиҳалардан яна бири “Bek cluster” МСНJ ҚҚ таркибидаги “Bek” МЧЖ ва Буок Британиянинг “Greenhouse equipment” компанияси ҳамкорликда умумий қиймати 30,0 млн. АҚШ долларига тенг бўлган, 1500 та янги иш ўринларини ўз ичига оладиган, чекка ҳудудларни ривожлантириш бўйича ижтимоий лойиҳаси ишлаб чиқилган. Бундан мақсад чекка ҳудудларни ижтимоий ривожлантириш учун сувсиз ерлардан унумли фойдаланиш, оилаларни пудрат асосида замонавий ва кам ҳаражат иссиқхоналарда маҳсулот итиширишга ва бандлигини таъминлашга қаратилганди.

Шунингдек, ишлаб чиқаришда муҳим омил ҳисобланган – маҳсулот бозорини топиш масаласига ҳам эътибор қаратилган бўлиб, бунинг учун замонавий “IT” технологиясини йўлга кўйиш бўйича “Social web solution” дастури орқали электрон савдо ёки интернет маркетингни ташкил қилиш кўзда тутилган. Ушбу дастур нафакат бизнинг корхона учун, балки бошқа тадбиркорлик субъектлари ҳам фойдаланишлари учун яратилади ҳамда ташкил қилиш ва ички бозорда маҳсулотларнинг электрон тарзда сотовуни ўйлага кўйишни таъминлайди.

Улуғбек СОТИБОЛДИЕВ,
“BEC Cluster” МСНJ қўшма корхонаси раҳбари

Қашқадарёда синтетик суюқ ёқилғи ишлаб чиқарилади

Қашқадарё вилоятида синтетик суюқ ёқилғи ишлаб чиқаридиган завод барпо этил-моқда.

Мазкур завод давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 29 декабрдағи “Шўртган газ-кимё комплексининг метан тозалаш базасида синтетик суюқ ёқилғи ишлаб чиқариш” инвестиция лойиҳасини амалга ошириши доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида гиришида қарори ижроси бўйича амалга оширилаёт.

Бунёд этилаётган янги завод табиий газга чуқур ишлов бериш орқали керосин, дизель ёқилғиси, нафта ва суюлтирилган газ ишлаб чиқаришга ихтисослашади.

Айни кунда ушбу лойиҳа учун вазни 350 та 550 тонна бўлган иккита ийрик технологик ускунани олиб келиш ишлари амалга оширилмоқда. Шу пайтагча бир неча давлат орқали мамлакатимизга олиб келинаётган ийрик ўлчами технологик ускуналар Корақалпогистондан Қашқадарё вилоятига етказилмоқда.

Мазкур қурилмалар заводнинг синтетик суюқликларни ишлаб чиқариш цехида кўллашнилади. Ийрик ҳажмда бўлган ускуналар оғирлиги 550 тонна, узунлиги 39 метр ва диаметри 6,9 метрни таъмин қурилмалар оғирлиги 350 тонна ва узунлиги 25 метрни ташкил этади.

Мавзумот ўрнида, мамлакатимизда GTL заводининг 24 мамлакатидаги 129 заводда жами 11 мингдан зиёд технологик ускуналар ишлаб чиқарилади. Улардан 116 тўпламдан ортиқ юқори технологик ускуналар курилмалар оғирлигига етказилган. Олиб келинган ускунларни монтаж қилиш ва ўрнатиш ишлари амалга оширилмоқда. Бу каби яна 153 та тўпламни курилмалар майдонига олиб келиш ишлари давом этмоқда.

Хозирги кунда мазкур GTL заводи учун дунёнинг 24 мамлакатидаги 129 заводда жами 11 мингдан зиёд технологик ускунлар ишлаб чиқарилади. Улардан 116 тўпламдан ортиқ юқори технологик ускунлар курилмалар оғирлигига етказилган. Олиб келинган ускунларни монтаж қилиш ва ўрнатиш ишлари амалга оширилмоқда. Бу каби яна 153 та тўпламни курилмалар майдонига олиб келиш ишлари давом этмоқда.

ЎзА материали асосида тайёрланди.

“Туронбанк” томонидан ўтказилган акция ғолиблари тақдирланди

“Туронбанк” АТБ томонидан Президентимизнинг 2018 йил 23 мартағи “Банк хизматлари оммабоплигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида кўплаб янгилекларга қўл урмоқда.

Жумладан, чакана банк хизматлари доирасини кенгайтириш, замонавий банк хизматларини кўрсатни мақсадида янги филиалларни ишга тушириб, кўплаб миллий ва хорижий валютада хизмат кўрсатувчи банкоматлар ўрнатмоқда. Шунингдек, банк томонидан мижозларга янада қулалик яратиш, банк хизматларини автоматлашириш ҳамда масоффавий банк хизматлари қамровини кенгайтириш мақсадида “Интернет-банкинг”, “SMS-банкинг” ҳамда “Мобил-банкинг” каби онлайн хизматлар ҳам жадал ривожлантирилмоқда. Бу эса тизимдан фойдаланувчилар сонини бир неча барабарга ошишига хизмат қилаётir.

Банкнинг биригина “MY TURON” мобил иловаси орқали барча турдаги бюджет, коммунал, интернет, кабел телевиденияси ва мобиль алоқа учун тўловлардан ташқари, онлайн тарзда жисмоний шахсларнинг миллий валютадаги карталаридан пул маблағларини муддатли омонатларга ўтказиши, онлайн тарзда конверсия амалиётларини, банк кредитларини сўндириши каби хизматларни амалга ошириш имконияти яратилган. Банк бу кабинингликлар қаторида яқинда яна бир ажойиб акция ташкил этиши.

Туронбанк” АТБ Россиянинг йирик халқаро пул ўтказмалари тизими “Золотоя Корона” билан ҳамкорлиқда учой мобайнида банд мижозлари ўтасида “Золотоя Корона билан таътиль” акциясини ўтказди. Мазкур акция ғолиблари маҳсус дастур асосида “тасодифий танлов-лотерея” орқали аниқланди. Акция ғолибларини тақдирлаш маросими пойтахтимизнинг Wyndham меҳмонхонасида бўйлаб ўтди. Унда банк раҳбарияти ва “Золотоя Корона” вакил-

лари, банк мижозлари ва журналистлар иштирок этди.

— Сўнгги йилларда банкимиз аҳолига кенг қулаликлар яратиш мақсадида янгидан-янги лойиҳаларни амалга ошириб, кўплаб инновациян хизмат турларини жорий этиб келмоқда, — дейди “Туронбанк” АТБ бошшаруви раиси Ўрнабосари Азиз Тошев. — Мазкур акция ҳам ана шу ҳайрли ишларимизнинг узвий давоми бўлиб, унинг ташкил этилиши аҳоли ўтасида катта қизиқишига сабаб бўлди. Натижада банк мижозлари ва пул ўтказмаларининг сони бир неча баробарга ортди. Шу боис, бундай қизиқарли акцияларни келгусида яна давом эттириши ниятидамиш.

Тадбир давомиди “Золотоя Корона” вакили Анна Салова ҳам сўзга чиқиб, “Туронбанк” билан кўп йиллик ҳамкорлик самарали ва манбаатли кечёттанини алоҳида таъкидлади. Шунингдек, у акция ғолиблари “Золотоя Корона” тизимида ишонч билдириб, хизматдан фойдаланганликлари учун миннатдорчилик билдири.

Таъкидлаш жоизки, ҳозирги кунда аҳоли Туронбанк орқали халқаро пул ўтказмалари тизимида фойдаланганда (жўнатиш/қабул қилишда) амалиётларни ошириш имконияти яратилган. Шунингдек, ўз ҳошишига кўра пул ўтказмаларининг маълум қисмими хорижий валютада, қолган қисмими миллий валютада олишлари ҳам мумкин.

Тадбир давомида беш нафар акция ғолиблари “Apple iPhone X” уали телефоны, кимматбахо телевизор ҳамда асосий соврин — биринчи ўрин эгаси Европага бир ҳафталик икки кишилик саёҳат

йўлланмасини кўлга киритди, бунда тақдим этилаётган тур йўналишини ғолибларни ўзи танлаши белгиланган.

— Ўн йилдан бўён “Туронбанк”нинг Урганч филиали мижозиман, — дейди ҳоразмлик Абдулла Абдукаримов. — Шу йиллар мобайнида банк томонидан биз мижозлар учун кўплаб қулаликлар яратилди. Айниска, банкда хизмат кўрсатиш сифатининг аъло даражада эканлиги, фоизларининг арzonлиги, ишончли ва тезкорлиги ҳар қандай кишини беэътибор қолдирмайди. Шу боис, доим хорижга пул жўнатиш ёки олиш керак бўлса, албатта “Туронбанк” хизматларидан фойдаланаман. Бугун уларнинг хизматини танлаб адашмаганимга яна бир бор амин бўлдим. Чунки акцияда биринчи ўринни кўлга киритидим. Бундада жуда манмуннан.

— Мен ҳам кўп йиллардан бери “Туронбанк”нинг Яшнобод филиали хизматидан фойдаланиб келаман, — дейди иккичи ўрин сохиби Озод Холиёров. — Лекин банк томонидан бизларга шундай эътибор берриб, қимматбахо совфа берилишини кутмаган эдим. Ҳатто, улар мен билан алоқага чиқиб, акция ғолиби бўлганимни айтишганида ҳам ишонмадим. Бироқ бу ҳақиқат экан. Бугун хурсандчилигимнинг чеки йўқ. Бунинг учун албатта, банк жамоасига ўз миннатдорчиликимни билдираман.

Таъкидлаш жоизки, уч ой давомида ўтказилган мазкур акция мижозлар орасида катта қизиқиши ўйғотган рост. Мухими, бу каби тадбирлар банкка мижозлар ишончи ва оқимини ошириша муносиб хисса қўшади.

Банк томонидан чакана хизматларни оммалаштириш мақсадида янгидан-янги акциялар ўтказилиши режалаштирилмоқда.

Малика ПЎЛАТОВА

Янги лойиҳаларнинг “кредит супермаркети”

(Бошлиниши 1-саҳифада)

— Бундай марказнинг ташкил этилишидан асосий мақсад мажаллий тадбиркорлар ва чет эллик инвесторларнинг инвестиция фаолияти ҳамда уларнинг лойиҳаларини молиялаштириш кўмаклашишдан иборатди, — дейди Инвестиция фаолиятини мувофиқлаштириш ва лойиҳаларни бошқариши маркази директори Азиз Каримов. — Марказимизда хизматлар “Ягона дарча” тамоилии асосида кўрсатилиб, бизнес режалар, техник иқтисодий асослар ишлаб чиқилиб, молиялаштириш кўмаклашишдан иборатди.

Марказнинг асосий вазифаларидан яна бирни чет эллик инвесторларга ўзлари учун ҳар томонлама макбул бўлган лойиҳаларни ташлаш ва уларга тўғридан-тўғри инвестицияларни киритишга ёрдамлашишди.

Юртингизда биз инвесторлар учун мана шундай марказлар ташкил этилаётганидан жуда ҳам мамнунимиз, — дейди “Fungshun engineering” компанияси асоси, хитойлик инвестор Ҳе Фенг. — Мана шу имкониятлардан фойдаланган ҳолда айни пайдат 200 та яниши ўтинга эга “Фейма” (учар от) номли электрон

мопедлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган 20 млн. долларлик лойиҳани амалга ошироқмадамиз. Айтиш жоизки, бу лойиҳа Қозоғистон ёки Россия каби давлатларда ҳали ишга туширилмаган. Шу боис, “Фейма” Ўзбекистоннинг миллий брендига айланниб, ўзбек халқига ёқишига ишонаман. Чунки мазкур мопедлардан фойдаланиш жуда кўлай — у электр кувват эвазига ҳаракатланниб, бензин ёқилгисини талаб қилмайди, шунингдек, экологик тоза автоулов ҳамдир. Лойиҳа ишга тушган йили 100 минг дона электр мопед ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Кейинги йилдан эса экспорт учун маҳсулот ҳажминни янада ошириш режалаштирилган.

Қайд этиш керакки, Инвестиция маркази тадбиркорлар ва инвесторларга лойиҳа самараордоглигини оширишда юзага келиши мумкин бўлган муммолосарни мажаллий ҳокимликлар, тегиси идоралар билан биргаликда ҳал этилишида ҳам кўмаклашишади.

Мұхтарас айтганда, ушбу марказ мажаллий тадбиркорлар ва хорижий инвесторларга “кредит супермаркети” сифатида хизмат килидаги.

Келгусида бу каби марказлар республикамизнинг бошқа худудларида ҳам ташкил этилиши кўзда тутилган.

Гўзал МАЛИКОВА

Тадбиркорларга экспорт бўйича яна бир имконият

Хукумат қарори билан Мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилиш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди. Унга мувофиқ, тадбиркорлар улугржи савдо лицензиясига эга бўлмасдан мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилиш хукуқига эга ҳамда уларнинг тушумларига ягона солиқ тўлови қўлланилади.

Бу ҳақида Аддия вазирлигига ягона тасдиқланишида табиии йўқолиш кузатилганида бу ҳақда тадбиркорлар Ташкил савдо операцияларининг ягона экспорт тизимида маълумот киритади.

Табиии йўқолишлар бўлганинида йўқолиши суммаси дебитор қарздорлик сифатида ҳисобга оширилиши мумкинди.

Экспорт қиливчилар мева-сабзавотларни кейинчалик экспорт қилиш учун жисмоний шахслардан сотиб олганда, жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиги бўйича имтиёзлар сотилган маҳсулотлар уларга ёки уларнинг оила аъзоларига ажратилилган ерларда етиширилганини тасдиқловчи хужжат тақдим этилмасдан кўлланилади.

Маҳсулотларни транспортда

ташишда табиии йўқолиш кузатилганида бу ҳақда тадбиркорлар Ташкил савдо операцияларининг ягона экспорт тизимида маълумот киритади.

Табиии йўқолишлар бўлганинида йўқолиши суммаси дебитор қарздорлик сифатида ҳисобга оширилиши мумкинди.

Ташкил савдо операцияларининг ягона экспорт тизимида маълумот киритади.

Ноҳалол экспортчилар кейинги экспортини фақат 100 физли олдиндан тўлов шарти билан амалга оширади.

finance.uz

Бугун ён-атрофимизда тадбиркорлик билан шуғулланиб, кўша-кўша машина олаётган ёки дангиллама ҳовли қуриб, ҳаёт гаштни суроётган ишбилармонар сони кун сайин ортмоқда. Бундай ўз ишининг усталарини қўриб, ҳар кимнинг ҳам ҳаваси келади. Қанийди мен ҳам шундай бўлсам, дейди. Афсуски, беш кўл баробар бўлмаганидек, тадбиркорликда ҳам ҳамманинг омади чопавермайди. Фақат чин дилдан ҳаракат қилиб, унинг машақлатларига чидаганларгина бунинг уддасидан чиқишиади.

Ана шундай ҳавас қиласа арзийдиган ишбилармонардан бирни қўйонлик Тилла Ҳалиловдир. У неча ийлардик, савдо-сотиқ билан шуғулланиб кам бўлётганий ўйқ, Рўзгорини ҳам, маҳалласини ҳам обод қилиб кўпчиликнинг дусини олиб келяпти.

Унинг муваффақиятларини кўрган айрим маҳалладошли "Тиллабой ҳовлисидан тилла топиб олган" деб гап ҳам қилишган.

Қаҳрамонизмнинг ўзи эса "Қанийди шундай бўлганида", дега кулади.

— Бу ютуқларнинг барчаси меҳнат ва сабр-тоқатнинг меваси. Бугун одамларга бир пайтлар бозорда арава тортганман, десам ҳеч ким ишонмайди. Лекин бу ҳақиқат. Ёшлик тоғларимда оиласиз моддий қийналиб қолганида бироз вақт арава

Бой бўлишнинг сири нимада?

судрашимга ҳам тўғри келган. Ҳалол қасбнинг ёмони бўлмас экан. Мана шу иш мени чиниқтириди, пишиди, тарбиялади, турли ишбилармонар инсонлар билан учрашиди. Бора-бора ҳаммомлиқдан бир дўйкондорга ёрдамчи бўлдим. Бир неча йиллар савдо ишини яхши ўрганиб, сўнгра дўйкон очишга қарор қўлдим. Шу-шу савдо-сотиқнинг кетидан қолганим йўқ. Пулни пулга қўшиб, бир неча дўйкон очдим. Озми-кўпуми шу элнинг хизматини қилиб келяпман.

Ҳозир кўпчилик, айниқса, ёшлар тезда бойиб кетгиси келади. Лекин киши заҳмат чекмасдан, фаровон ҳаётга қандай еришиши мумкин? Ёнимга иш, маслаҳат сўраб келган асарият ёшларнинг ҳам нияти шундай. Билишмайдики, мана шу машақлатлар инсонни тарбиялаб, бир кун маралар сари етаклайди.

Ишбилармонар билан сұхбатлашарканмиз, унинг ўз ҳаёт фалсафаси борлигига амин бўлдик. Айниқса, тадбиркорликни бошлайман деган ёшлар учун унинг фикрлари аскотиши тайин.

Кўпчилик бизнесни бошлаш учун сармояни қаердан олишни билмайди. Бу ҳақида тадбиркоримизнинг тавсияси ҳам ўзига хос.

— Бизнес бу – таваккалчилик. Эрта-

га сени нима кутаётганини билмайсан. Шунинг учун энг ишончли сармоя бу меҳнатнинг билан йиғиб топилган маблағдир. Албатта, бунга бироз вақт керак. Аммо ўша майда-майда чақалар йиғилиб, бир кун улкан сармояга айланishi мумкин.

Ҳаётни бир ҳақиқат бор: бошланишидан катта лойихага қўл урган ишбилармонар иши юришмай, ўйлагани амалга ошмай қолса, дарҳол тушкунликка берилишиш бошлайди. Ишидан кунгли совиб, яна бошидан бошлашга чўчиб қолади. Шунинг учун тадбиркорликни киши ўз имкони доирасида кичикроқ, бизнесдан бошлагани маъкул. Ўшанда таваккалчилик даражаси ҳам камроқ бўлади.

Сұхбатимизга ёш тадбиркор,

ўкув-куроллари ишлаб чиқарувчи корхона раҳбари Ҳамро Фатхуллаев ҳам кўшилиб, у ҳам бу борада ўз фикрини билдириди:

— Бизнес килиш учун биринчи навбатда қизиқиш ва интилиш, сўнгра аниқ мақсад ва режа бўлиши керак. Мана шу жамланма муваффақият гарови экани иш фаолиятимда ўз исботини топган.

Бугун айрим ёшлар "Нима қиласам экан?" деган савол беради. Бу аслида нотўғри савол деб ўйлайман. Чунки инсоннинг ички ҳоҳиш ва имкониятларини ўзидан бошқа ҳеч ким яхши билмайди. Бизнесда энг мумхими, ўз имкониятларингни тўғри баҳолай билишдир. Шу билан бирга, одамнинг ўзига бўлган ишончи ҳам ўйлаган мақсади сари дадил етаклайди.

Ишлаб чиқаришиш бошлайтга-нимда ҳеч қаҷон даромад ҳақида ўйламаганман. Фақат сифатли маҳсулот чиқариш устида бош қотирганман. Бунинг учун бир ярим ўйлайтум кетган, анча-мунча ҳаражат қўлганман. Гоҳида кўлим ишга бормаганида оиласи, яқинларим менга дадла бўлган. Сабр ва ишонч мана бугун ўз мева-сини бермоқда: 20 дан ортиқ ишчига рахбарман, ойига ўртча 20 миллион сўм даромад оляпман.

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Ўзбек стартапи "BRS"

Россиялик инвестор Аркадий Морейнис айтганидек, "стартап — даромад олини мақсадидаги бизнесга айланиш учун ўз йўли ва бизнес-моделини қидираётган янги лойиха". Ҳозирги замон иқтисодиётининг асосий қисми бўлмиш стартаплар ишсизлик муаммосини ҳал қилиш билан бирга у ёки бу мамлакатнинг иқтисодий қонунлари қай дараҷада демократик равиша ишләётганин белгилаб берувчи омил сифатида ҳам ўзини намоён қилмоқда.

Айтиш жоизки, юртимизда ҳам турли соҳалар ривожи учун яратилаётган янги ишланма ва лойихалар оз эмас. Айниқса, Президенти мизнинг 2017 йил 30 июнаги "Ўзбекистон Республикасида ахборот технологиялари соҳасини ривожлантириш учун шарт-шароитларни тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармонига асосан ташкил этилган Мирзо Улуғбек номидаги инновация маркази ҳам янги стартаплар-

нинг дунёга келишига сабабчи бўлмоқда. Бугунги кунда марказда мақтаса арзигулик ишлар амалга оширилмоқда, шунингдек, резидентларни сони ҳам йилдан-йилга кўпаймоқда. У эндигина ташкил этилган йили резидентлари сони 70 тани ташкил этган бўлса, айни пайтда уларнинг сони 330 тага етди. Бу ҳам марказга билдирилаётган ишончдан дарак, аслида.

Эсингизда бўлса, газетамизнинг ўтган сонларидан бирида 2018 йилда энг омадли, деб эътироф этилган дунё стартаплари ҳақида сўз юритган эдик. Бугун эса Мирзо Улуғбек инновация маркази резиденти бўлмиш "Madetec Solutions" хусусий корхонасининг банк секторидаги янги "BRS" ишланмаси, яъни ўзимизнинг ўзбек стартапи билан яқиндан таниширамиз.

Ёшлиқдан бирга улғайиб, бирга кўча чангитган тўрт ўткоқ бошқа йўналишларда таҳсил олганларига қарамай, бугун бир корхонада елка-

ма-елка фаолият юритмоқда. Сабаби қурилиш корхонасидан тушган кишик бир бўйтма дўстлик ришталарини елкадош шерикликка улади — ўз билим ва куч-ғайратлари ишонган ёшлар янги корхонага асос солишид. Тўғри, корхона ташкил топганига ҳали унча кўп вақт бўлгани ўйқ, бирок салқам бир йиллики вақт анча-мунча мижозларни ўз атрофида тўплашучун етарли бўлди.

Айни пайтда корхонада асосчилар билан бирга етти нафар ходим фаолият юритади. Ҳали навқирон компания ҳозирги кунда нафакат бани соҳаси, балки қурилиши, давлат хизматлари борасида ҳам ўзининг янги ишланмаларини тақдим этмоқда. Шунингдек, киска фурсат ичди Европа компаниялари ҳам уларнинг мижозига айланаб ултурди. Бойиси ёшларнинг ҳаракатчанлиги, ўз устида тинимиз ишлаши, ҳатто тунлари соат 2-3 га қадар уйку билмай, фаолиятларини кенгайтириш устида бош қотиришлари хорижлик мижозларни ҳам бе-фарқ қолдирмади.

Биз корхонанинг иккى ёш асосчиси — Аббоуз Зайниддинов ва Ботир Аббосов билан банк соҳасидаги янги ишланма — "BRS" (Bank report system) стартапи ҳақида сўхбатлашдик.

— Ушбу дастур устида корхонамиз очилганидан, янаям аниқроқ ҳайтадиган бўлса, ўтган йилингун апрель ойдан бери ишлаяпмиз. Ўша кезлари "Ипак йўли банки" ходим-

лари биздан маълумотларни сақлаш учун кичик бир дастур яратиб беришимизни сўрашди. Уларнинг буюртмаси асосида мана шу ишланмага кўл урдик. Дастурни яратадиган пайтимизда банк ходимларидан уни янада бойитиш хусусида таклифлар келиб тушди. Биз ҳам таклифларга жавобан, ўз билимларимизга таъянган ҳолда мукаммалро, бўртмачига ёқидиган дастур яратишга муваффақ бўлдик. Айни пайтда ушбу дастурнинг янги йўналиши устида иш олиб боряпмиз, тўғрироғи, уни қайтадан замон талабига мос равишда мукаммал ҳолда яратишга ҳаракат киляпмиз.

"BRS" дастури ҳақида тўхтатадиган бўлса, у даставлад билан маълумотларни сақлаш учун жуда тезкор ва кулаӣ платформа сифатида ишланган эди. Энди бўлса дастур тижорат банклари орқали амалга оширилиши мумкин бўлган терроризмни молиялиштириш ва жиноий фаолиятдан олинадиган даромадларни легаллаштиришга қаратилган амалиётларни аниқлаб бериш имкониятига ҳам эга. Масалан, террорчи дея гумонланаётган бирорта банк мижозининг банкдаги пул ўтказмалари маълумотларига қараб, унинг терроризмга алоқаси бор ёки йўқлигини аниқлаш мумкин. Мижоз бир вақтнинг ўзида бир эмас, бир неча мамлакатдан пул ўтказмаларни қабул қилаётган ёки аксинча улрага жўнатаётган бўлиши мумкин. Мазкур дастур банкнинг ички маълумотларига таяниб, мана шу холатга ойдинлик киритади.

Бир сўз билан айтгандা, Бир сўз юритган ўзимизнинг дастурчиларидан ишаси! Мирзо Улуғбек инновация маркази ва унинг бугун биз сўз юритган "Madetec Solutions" каби резидентлари шижоати, янги ғоя ва ишланмалари бўртмачилар юрагидаги ишончизлини ижобий томонга ўзгартришига астойдил ишонамиз!

Мирзо Улуғбек инновация маркази ишонамизни таъянлаштиришадиган ишончизлини ижобий томонга ўзгартришига астойдил ишонамиз! Гўзал МАЛИКОВА

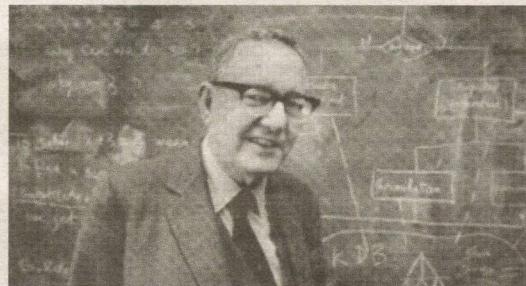
(НОБЕЛЬ МУКОФОТИ СОҲИБЛАРИ

“Маъмурий ахлоқ” назарияси асосчиси

Бу сафар биз сизларни ўзининг кенг илмий салоҳияти билан Нобель мукофотига сазовор бўлган ва иқтисодиёт соҳасидаги новаторлик асарлари орқали танилган яна бир олим фаолияти билан таништирамиз.

Америкалик социолог ва педагог Герберт Александр Саймоннинг қарорлар қабул қилиши ташкил этиши назариясига бағишиланган “Маъмурий ахлоқ” (1947) номли китобида фирмани умумий мақсадга эришиш учун бир-бiri билан ҳамкорлик қилувчи аъзоларининг умумий интилишлари ва ўзаро коммуникацион шохобчалар билан боғланган моддий инсоний ва ижтимоий компонентларни ўз ичига олувчи мослашган тизим сифатида тасвирилаб берди.

Фирмада қарорлар унинг аъзолари томонидан қабул қилиниши, оқилона ҳаракат

қилиш бўйича уларнинг ҳаракати, қабул қилинётган қарорларнинг барча оқибатларини олдиндан билиш мумкин эмаслиги ва уларни шахсий интилишлари ва ижтимоий истиқболлари чекланишини кўрабтиб берди. Бундай қарорлар қабул қилиш жараёни энг самарали эмас, балки фақат қониқарли натижаларга олиб келади.

Саймон фирмалар олдига фойдани кўпайтириши эмас, балки келиб чиқадиган мурракаб масалаларнинг қулавечимларини топишни мақсад

килиб кўяди. Бундай вазият тортишуви мақсадларни қўйишига ҳам мажбур этади. “Одам моделлари” (1957) ва “Ташкилот” (1958) китобларида Саймон “Маъмурий ахлоқ” асарида илгари сурилган назарияларни янада

лик Фанлар Академиясининг аъзоси Суне Карлсон мукофотни топшириш тақдимоти вактида сўзлаган нутқида “Фирма тузилмаси ва унда қарорлар қабул қилишларни ўрганиш иқтисод фанининг муҳим вазифаси бўлуб қолди ва бу янги соҳадаги Саймоннинг тадқиқот ишлари жуда муҳим бўлуб чиқди. Саймоннинг назарияси ва кузатишлари тўлиғина бизнес ва давлат маъмуриятида фойдаланиладиган тизимларга ва режалаштириш техникасига, бюджет ва назорат ишларига жорий қилинди.” — деб таъкидлаган эди.

Саймон Нобель хотириси мукофотидан ташқари Америка психология асоциацийасининг “Фанга кўшган буюк ютуклари учун” (1969 й.) мукофотини олган. У Америка иқтисодиёт асоциацияси, Америка психология асоциацияси, эконометрик жамият, Америка социология асоциацияси, АҚШ Миллий фанлар академиясининг аъзосидир. Унга Чикаго, Йель, Макгилла, Лонди ва Эразма (Роттердам) университетларининг фахрий илмий даражалари берилган.

Абдумажит Тўраев,
Физика-математика
фанлари номзоди

(ШЕЪРИЯТ

Ҳамдамжон АМИНОВ

Фарғона вилоятининг Катта Қўштепа қишлоғида туғилган. 1988 йилда Тошкент халқ ҳўжалиги институтини тамомлаган. Ҳозирда “Банк ахборотномаси” ва “Банковские вести” газеталарининг Фарғона воидиси бўйича мухбири.

Ватан

Сенга меҳрим, ишқим зиёда,
Азиздир ҳар қарич тупроғинг.
Менга гул узатар гулзорлар,
Мевасини тутқизар боянг.
Водийларинг, баҳмал булоқлар
Симирман зилол сувларинг.
Икки дарё, таниш қирғоқлар,
Тинмас асло куйи күшларнинг.

Она Ватан бағрингда ўқдим,
Муҳаббатим ҳеч қачон сўнмас,
Кечир, шеърда бўлса кам-қўстим.
Сенга ошно қалблар хор бўлмас.

Бу дунёда эртак кўп

Осмон йирок, ер қаттиқ.
Бу дунёда эртак кўп,
Эртаклардан эрмак кўп,
Соҳта, ёлғон демак кўп.
Осмон йирок, ер қаттиқ.
Дўстга қимла хиёнат,
Умрингидр бу омонат,
Қалбингдадир диёнат,
Осмон йирок, ер қаттиқ.
Дунё мисли бозордир,
Ситам этмак озордир,
Нодою юртда хор-зордир,
Осмон йирок, ер қаттиқ.
Ҳамдам сўйла яхшидан,
Яхшиларининг нақшидан,
Сенга не наф баҳшидан,
Осмон йирок, ер қаттиқ.

Бир гўзал бор

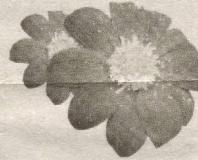
Фарғонада бир гўзал бор,
У санамлар сарвари,
Қошлари ёй, юзи ширмой,
Удир қалбим гавҳари.
Унга томон талпинади,
Юрак кўргур кўймайди,
Ул гўзалки, жилмаяди,
Ноз қилишдан тўймайди.
Мен гўзалга дардим айтиб,
Сўрасам даъво ундан.
Ул париваш савдои деб
Кулар гўё устимдан.
Тогу-тошни бирга кезгум,
Чўлларни ҳам пиёда.
Мисли Фарҳод, мисли Мажнун,
Муҳаббатим зиёда.
Шу гузалга садқа менинг,
Барча ширин сўзларим,
Ҳамдамигдан дариг тутма,
Шўх порловчи қўзларинг.

ИЖОДГУЛШАНИ

Умиди ХУДАЙБЕРГАНОВА

Антика гул (Хикоя)

(Давоми. Боши 8-сонда)

У мўйсафиднинг туриб кетганини, ҳасасининг заиф овоз чиқарип эшикнинг секин ёпилганини элас-элас сезди. Кўзлари эса уруғларда.

Эътиборсиз саборлар дуҳобанинг бир четини силкиб ташлаб, уруғларни тўкиб юборди. Боғбон уйқудан уйғонгандай кўзларида пирпираф кетди...

Уфқни қизил-шафақ ба бўй-бўй куз офтоби стабиятни. Иссиклик тафти қайтган, шамоллар дарахт япроқларини ўйнай-ўйнай чарчашган. Сарғиш рангда товланаётган япроқлар холосиз тўкилишида. Ўт-ўланлар ерга этилиб қолган. Гуллар тагига қовжираған барглар тўкилади. Ўз ахволида не кечаятганидан бехабар боғ бир паришонлика туради.

Уфқи, кўш изига итоаткорона қараб қолган улган кунгабоқар боғ ўртасида йўғон поляни маккажӯхори билан ёнма-ён. Боғ ҳазинлигини менсимаган маккажӯхори япроқ чиқарип остида майдо янги барглари кўринади.

Боғда соя қуюқлашиб, қоронғилик чўка бошлиди. Деразадан боқиб турган нигоҳ кунни сўнгги йўлга кузатади. Неча кундан бери офтоб ботишининг томошасидан боғбон дилига ғашлик соглан, кўлига тиранни гавдасини катдан кўтариб ўтиаркан, умидли, маъталь кўзларини кунгабоқар ихота қилинган жойга тикиди. Килт этган майса ҳам кўринмайди. Қарашлари хўрланиб, нигоҳида ўксини сурати чизилди. Озиб кетган гавдаси тўшакка беҳол тушди. Оёқлари яна зирқираб оғрий бошлиди. Бўғинларини уқаларкан оғриқни унтиш учун хотираларига эргашди. Кўзларини юмаркан уч

йил бурун уруғларни ташлаб кетган дарвешона қиёфали мўйсафид пайдо бўлди. Ҳа, ўшанда уруғларни боғигагина эмас, қалбига ҳам қадаганди. “Гул... Антика гул. Ундан нишон ҳам йўға.” Киртаян кўзларида умид йилт этиб яна боғга қараб қўйди. Роса болаган экан-да. Алдоқчи дунё-я.”

Үйку боғбонни маҳзун ўйлардан ҷалғитиб, ўз домига торта бошлади. Аста ғоғиллик оғриқларни юта бошлади.

Қўқисдан хона ичиди нимадир ёришиб кетгандай бўлди. Боғбон кўзларини чўччиброқ очди. “Оймома? Йўқ, йўқ бу ёғду қизғиши. Олов? Боғга ўт кетдими?” Боғбон бор кучини тўплаб тўшакдан гавдасини тикилаша чиранди. Оёқлари кесиб олиннётгандай зўриқиб оғриб, ортиқ кўтарилишига курби етмади. Ёғду борганд сари ёришар, қизиллик ўсиб келаётгандай эди. Илкис чолнинг кўзлари қамашиб кетди. Лага чўғдек қип-қизил, яктолигидан ўзи ёнаётгандай ахойиб хилқат кўринди. Ажиб гул енгил сиљкиниб, атроға қирмизи ёғду сочади. Саодат тўлқуни балқиб, боғбон юзидағи сўниқ изларни ювиб юборди.

Боғ бағрида у бир илинж кўмиб қўярди. Ҳазонлар ичра бир умид яширини ётари. Азобли кутиш тугади. Гули очилди. Сўлғин боғ шодлигидан қичқириб юборди, япроқлар шув этиб тўкилиб кетишиди. Ҳазон япроқлари гул оёқларини ўниб, пайдонз бўлишиди.

Боғбоннинг бемажол кўзларидан бахт учкунлари сочилади. Бу учкунлар боғ байрамига қўшилиб тўлқинланади. Мавжли тўлқинлар уни ўз домига тортади. Кўллари бемажол ёнига тушди, қабоқлар чақноқ кўзларини ёпа бошлиди. Бадандаги оғриқлар бармоқ учларидан учиб кетди. Алвон дengизига чўка бошлиди. Гул ёғдуларининг тўзони кўтарилиб, енгил вужудни бағрига олади. Қулимсираган чехра қонли зиёга сокин бош қўяди.

АҚШда банкка доир йирик битим имзоланиш арағасида

Американинг "BB&T" холдинг компанияси "SunTrust Banks Inc" компаниясини 28 млрд. долларга сотиб олиш ву уни құшма штатлардаги олтинчи йирик кредит ташкилотига айлантириш ниятида.

Бу АҚШнинг банк секторидаги 2007-2008 йилги молиявий инқизордан кейинги эң йирик битим бүлиши күтилмоқда. Бу жақыда "Reuters" хабар бермоқда.

Бирлашажак иккі йирик компания янғын ном остида ишлайды, унинг активлари таҳминан 442 млрд. долларга, кредит портфели 301 млрд. долларлар, депозиттері қажыми эса 324 млрд. долларга бағланылғанда. Молия бозоридаги

мазкур янғынчы активлари миқдори 467 млрд. долларга тенг бўлган Американинг "Bancorp" компанияси билан рақобатлашиши айтилмоқда. Ташкилот географик жиҳатдан Шарқий қирғоқи қамрап олади. Унинг бош қарорхоги Шимолия Каролинадаги Шарлоттада жойлашади.

Депрессия жаҳон

иқтисодиётини ўлдирияпти(ми?)

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ЖССТ)нинг маълумотларига кўра, сайёрамизда кенг тарқалган ва юрак-қон томир, онкологик касалликларга сабаб бўлувчи касаллик бу — депрессия бўлиб, ҳисоб-китобларга кўра, айни пайтда дунёда ундан 350 миллионга яқин инсон азиат чекмоқда.

Маълумотларга кўра, биргина АҚШда буказалли билан боғлиқ иқтисодий харажатлар йилига 200 млрд. доллардан ошади, глобал миқёсда эса трлн. доллар миқдорида йўқотишларни олиб келмоқда.

Соҳа мутахассислари депрессия руҳият билан боғлиқ касаллик бўлгани боис, бундай дардга чалинган беморлар мақсадли аклий фаoliyati амалга оширишда қийинчиликларга дуч келиши мумкинлигини исботлашди ва XIX асрда бутун Европа 0,05 фоизигина депрессиядан азиат чеккан

бўлса, айни пайтда дунё ахолигинин ҳар ўн тўртинчиси мазкур дардга мубтало бўлаётганини маълум қилди.

Тадқиқотларга кўра, 1960 йилдан сўнг туғилган одамлар олдинги ажоддларига қараганда кўпроқ депрессияга мойил бўлишиди. Бунинг асосий сабабини олимлар ҳали ичиқлашганича йўқ. Бирок глобаллашув ва ҳаддан зиёд ахборотларнинг кўпайгани ҳам бу касаллик ривожига туртикли бўлди, деган таҳминлар йўқ эмас.

Касаллик жиҳдий бўлишига қарамай, кўпчилик давола-

нишга эътибор қаратмаяпти. ЖССТнинг маълумотига кўра, ҳатто юкори даромадли мамлакатлар ахолисининг ҳам қарийб ярми шифокор қабулуга бормайди. Бу эса ҳар йили мана шундай иқтисодий йўқотишларга сабаб бўлаверади.

ЖССТ руҳий саломатлик учун кўпроқ инвестиция кириши кераклигини таъкидламоқда, боиси, депрессия ва хавотирни даволашга сарфланган ҳар бир доллар беморлар саломатлиги яхшилангач тўрт доллар даромад келтириши хомчут қилинди. Айни пайтда бутун дунё бўйича руҳий соғлиқни асрар учун давлат бюджетлари ҳисобидан атиги 3 фоиз маблаг ажратилар экан, холос. Шу боис, жаҳон иқтисодиёти ҳар йили трлн. доллар йўқотишларга учрамоқда.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

РЕКЛАМА

ФУҚАРОЛАРНИНГ БАНКЛАРДАГИ ОМОНАТЛАРИНИ КАФОЛАТЛАШ ФОНДИ ХАБАРИ

- #### Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фондиди Фонд реестри ҳисобида турувчи банклар рўйхатини эълон қилади.
1. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки.
 2. "Асака" акциядорлик тижорат банки.
 3. "Ўзбекистон саноат-курилиш банки" акциядорлик тижорат банки.
 4. "Ипотека-банк" акциядорлик тижорат ипотека банки.
 5. "Агробанк" акциядорлик тижорат банки.
 6. "Қишлоқ курилиш банк" акциядорлик тижорат банки.
 7. "Туронбанк" акциядорлик тижорат банки.
 8. "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банки.
 9. Чет эл капитали иштирокидаги "Савдогар" акциядорлик тижорат банки.
 10. Акциядорлик тижорат "Алоқабанк".
 11. "Ипак Йўли" акциядорлик инновация тижорат банки.
 12. Чет эл капитали иштирокидаги "Hamkorbank" акциядорлик тижорат банки.
 13. "Капиталбанк" акциядорлик тижорат банки.
 14. "ASIA ALLIANCE BANK" акциядорлик тижорат банки.
 15. "Ўзагроэкспортбанк" акциядорлик тижорат банки.
 16. "Пойтахт банк" акциядорлик жамияти.
 17. "Трастбанк" хусусий акциядорлик банки.
 18. "Туркистон" хусусий акциядорлик тижорат банки.
 19. "Давр Банк" хусусий акциядорлик-тижорат банки.
 20. Хусусий акциядорлик-тижорат банки "Универсал банк".
 21. "Ravnaq-bank" хусусий акциядорлик-тижорат банки.
 22. "Invest Finance Bank" хусусий акциядорлик тижорат банки.
 23. "HI-TECH BANK" хусусий акциядорлик тижорат банки.
 24. "Orient Finans" хусусий акциядорлик тижорат банки.
 25. "Мадад Инвест Банк" хусусий акциядорлик тижорат банки.
 26. "КДБ Банк Ўзбекистон" акциядорлик жамияти.
 27. "Ziraat Bank Uzbekistan" акциядорлик жамияти.
 28. Эрон "Содерот" банкининг Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳридаги шўъба банки.

"Фуқароларнинг банклардаги омонатларини химоялаш кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ юқорида номлари келтирилган банклардаги фуқароларнинг омонатлари бўйича тўлиқ ҳажмда ҳақ тўлаш кафолатланади.

Хизматлар лицензияланган.

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АҲБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

"Norma Hamkor" МЧЖ

"Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР
Ўқтам АБДУЛАЕВ

НАШР УЧУН МАС'УЛ

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Реклама ва маркетинг хизмати

Тел: 99897 776 60 18

71 232 45 32

Факс: 71 232 43 98

Нашр индекси-102.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Тошкент ш. Буюк Турон кўчаси, 41-й.

Ахборот кўмаги
ЎЗД

Таҳририят манзили:

100060. Тошкент ш., Шаҳрисабз кўчаси, 20-йи e-mail: info@banknews.uz, www.banknews.uz телеграм каналимиз

🌐 @bank_axborotnomasi

Чоп этишга тайёрловчи "Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ Газета таҳририятнинг техник ускуналарида саҳифаланди.

Таҳририятнинг факат ёзма розилиги билан "Банк ахборотномаси"да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга икозат берилади. Кўлэзмалар тақриз килинмайди ва қайтарилмайди. Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рагами билан рўйхатга олинган. Газета хафтада бир марта — пайсанба куни чиқади.

Буюртма № 203
Адади 2549 нусха

Нархи шартнома асосида.
Газета А3 ҳажмда, 2 шартса босма тобоқда чоп этилди.
Босишига руҳсат этилди: 27.02.2019 й.

1 2 3 4 5